

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie **W. S.** oraz **R. G.**,

skazanych z art. 18 § 3 w zw. z art. 231 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2026 r. w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść obu skazanych, od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2025 r., sygn. akt IX Ka 1099/24, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 3 marca 2022 r., sygn. akt III K 1156/16,

uchyla zaskarżony wyrok w zakresie braku rozstrzygnięcia o zaliczeniu okresu próby w trybie art. 538 § 3 k.p.k. w stosunku do obu skazanych i sprawę w tej części przekazuje Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Barbara Skoczowska

Zbigniew Puskarski

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie wyrokiem z dnia 3 marca 2022 r. (sygn. akt III K 1156/16), uznał W. S. za winnego popełnienia czynu z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby. Tym samym wyrokiem R. G. został uznany za winnego czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k., za co Sąd wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby.

Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z dnia 15 czerwca 2023 r. (sygn. akt IX Ka 1106/22), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że złagodził wymiar kar odpowiednio do 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności wobec W. S. oraz do 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności wobec R. G., redukując jednocześnie okresy próby dla obu oskarżonych do lat 3. Powyższy wyrok sądu odwoławczego został jednak uchylony wyrokiem kasatoryjnym Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2024 r. (sygn. akt II KK 102/24), a sprawę przekazano do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 30 stycznia 2025 r. (sygn. akt IX Ka 1099/24) wydał rozstrzygnięcie o treści zbieżnej z poprzednim orzeczeniem instancji odwoławczej, wymierzając W. S. karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a R. G. 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, w obu przypadkach z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okresy 3 lat próby.

Kasację od tego prawomocnego wyroku na korzyść obu skazanych wniosł Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając go w części dotyczącej kary, a konkretnie w zakresie braku rozstrzygnięcia w trybie art. 538 § 3 k.p.k. Rzecznik zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażącą obrazę prawa procesowego, tj. art. 538 § 3 k.p.k., polegającą na zaniechaniu obligatoryjnego zaliczenia na poczet nowo orzeczonego okresu próby czasu, w którym skazani podlegali już reżimowi probacji po uprawomocnieniu się pierwszego wyroku sądu odwoławczego. Skarżący wskazał, że okres ten, biegnący od dnia 15 czerwca 2023 r. do dnia 16 października 2024 r., wyniósł 16 miesięcy i 1 dzień, a jego niezaliczenie skutkuje nieuzasadnionym wydłużeniem realnej dolegliwości wyroku oraz odsunięciem w czasie terminu zatarcia skazania. W konkluzji Rzecznik wniosł o uchylenie wyroku w zaskarżonej

części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w celu uzupełnienia sentencji o brakujące rozstrzygnięcie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na jej uwzględnienie w całości.

Sąd Najwyższy w pełni podziela argumentację podniesioną w kasacji, uznając za zasadne stanowisko o obligatoryjnym charakterze normy wynikającej z art. 538 § 3 k.p.k. Przepis ten nakazuje, aby w razie ponownego orzekania kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, na poczet nowo wyznaczonego okresu próby zaliczyć okres próby upływający od uprawomocnienia się uchylonego wyroku do daty jego uchylenia. W realiach niniejszej sprawy doszło do ewidentnego przeoczenia tej powinności przez Sąd Okręgowy w Warszawie. Bezsporne jest, że skazani od czerwca 2023 r. do października 2024 r. przez ponad 16 miesięcy pozostawali pod rygorem wynikającym z prawomocnego (wówczas) orzeczenia, co musi znaleźć odzwierciedlenie w ostatecznym ukształtowaniu kary. Brak stosownego rozstrzygnięcia w sentencji wyroku z dnia 30 stycznia 2025 r. stanowi rażące naruszenie prawa, które ma bezpośredni i istotny wpływ na sytuację prawną oskarżonych, faktycznie wydłużając okres ich probacji ponad ramy wyznaczone przez ustawodawcę.

Ponieważ brak ten nie może zostać uzupełniony w trybie sprostowania czy uzupełnienia wyroku na podstawie art. 420 k.p.k., konieczne stało się uchylenie orzeczenia w zaskarżonym zakresie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy, stosując wprost art. 538 § 3 k.p.k., dokona stosownego zaliczenia, co pozwoli na prawidłowe i zgodne z prawem sfinalizowanie postępowania karnego wobec W. S. i R. G..

[J.J.]

[r.g.]

Barbara Skoczowska Zbigniew Puskarski Włodzimierz Wróbel